

ชื่อโครงการ เสริมสร้างการปลูกข้าวปลอดภัยตามแนวทางประชารัฐ

หลักการและเหตุผล

ข้าวถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน แผนพัฒนาฯ ชาติฉบับที่ ๑๒ ด้านที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และด้านที่ ๘ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ที่เน้นหลักการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาช่วยพัฒนาการผลิต (ทำน้อยได้มาก) อย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ

ปัจจุบันเกษตรกรกว่า ร้อยละ ๙๐ ใช้สารเคมีในปริมาณมาก ส่งผลโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตและคุณภาพของข้าวไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และความต้องการของผู้บริโภคที่เน้นสินค้าเกษตรปลอดภัย

ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ซึ่งมีเกษตรกรประกอบอาชีพทำนา จำนวน ๒๐,๐๐๐ ครัวเรือน บนพื้นที่ปลูกข้าวรวมประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๒.๕ แสนตันต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่า ๒.๕ พันล้านบาท สภาเกษตรกรจังหวัดนครนายก ในฐานะเป็นองค์กรของเกษตรกรได้รับการสะท้อนปัญหาต้นทุนการผลิตข้าวที่สูงขึ้นของเกษตรกรและปัญหาการขาดเสถียรภาพด้านราคาข้าวในปัจจุบัน จึงเห็นว่าปัญหาด้านต้นทุนการผลิตเป็นปัญหาสำคัญและสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จึงจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตข้าวปลอดภัยของเกษตรกรในจังหวัด โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มศักยภาพในการผลิตสร้างความมั่นคงด้านอาชีพให้กับเกษตรกร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรจังหวัดนครนายก จำนวน ๔ อำเภอ ๆ ละ ๒๕ ราย รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ราย บนพื้นที่รายละ ๑๐ ไร่ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ไร่ เพื่อเข้าร่วมโครงการผลิตข้าวปลอดภัยและร่วมตัวสร้างความเข้มแข็งเริ่มจาก GAP

๒. อบรมเกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย ในองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)

๓. นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการผลิต

พื้นที่ดำเนินการ

๔ ตำบล นาร่อง อำเภอละ ๑ ตำบล ในจังหวัดนครนายก

๑. ตำบลดงละคร อำเภอเมือง
๒. ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี
๓. ตำบลพิบูลย์ อำเภอบ้านนา
๔. ตำบลพระอาจารย์ อำเภอองครักษ์

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

๑. สำรวจความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้ประสงค์จะพัฒนาการผลิตข้าว โดยเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานระดับตำบล (นาร่อง) / พร้อมคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อม
๒. ประสานหน่วยงาน (กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และกรมส่งเสริมการเกษตร) เพื่อขอรับการสนับสนุนวิทยากร องค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวปลอดภัยคุณภาพสูงและเมล็ดพันธุ์ข้าว (เงื่อนไข : เกษตรกรต้องออกเงินสมทบค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตรา ๑๐ บาท/กิโลกรัม)
๓. ประสานงานกับบริษัท คูโบต้า เพื่อนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการปลูกข้าวมาใช้ในโครงการ
๔. จัดทำรายละเอียดโครงการเสนอ...(ผู้มีอำนาจอนุมัติ)

ขั้นดำเนินการ

๑. จัดประชุมชี้แจงเกษตรกร / กลุ่มเกษตรกร / ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการ
๒. สำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และกรมส่งเสริมการเกษตร
๓. ประสานเครื่องจักรกล เพื่อดำเนินการปรับและเตรียมความพร้อมของพื้นที่ในการทำนา
๔. จัดอบรมให้ความรู้ด้านการผลิตข้าวปลอดภัยและขั้นตอนการขอใบรับรองมาตรฐาน GAP รายบุคคล และให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาร่วมใช้กับการพัฒนาการผลิตข้าว
๕. ลงแปลงปลูกข้าวตามขั้นตอน กระบวนการ

ขั้นติดตามความก้าวหน้า

๑. ติดตามความก้าวหน้ากิจกรรมที่ล่าช้า เช่น การลงแปลงปลูกข้าวล่าช้า เนื่องจากปัจจัยด้านน้ำ เป็นต้น
๒. ติดตามกิจกรรมที่มีปัญหา อุปสรรค ไม่เป็นไปตามแผน
๓. จัดทำรายงาน

แผนปฏิบัติงาน

รายการ	เป้าหมาย	งบประมาณ	ปี								ผู้รับผิดชอบ	
			มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		
ขั้นเตรียมการ												
๑. สํารวจกลุ่มเป้าหมาย	๔ อำเภอ		←→									คณะผู้ปฏิบัติงาน
๒. ประสานหน่วยงาน	๓ หน่วยงาน		←→									สภจ./สภจ.
๓. ประสานบริษัทเอกชน	๑ บริษัท		←→									สภจ./สภจ.
๔. จัดทำรายละเอียด			←→	→								สภจ./สภจ.
ขั้นดำเนินการ												
๑. จัดประชุมชี้แจงกลุ่ม	๑๐๐ ราย อำเภอละ ๒๕ ราย	๒๐,๐๐๐		←→								สภจ./สภจ.
๒. ลงพื้นที่สำรวจร่วมกับหน่วยงาน	๑๐๐ แปลง			←→								สภจ./สภจ./ หน่วยงาน
๓. ประสานเครื่องจักร	๑ บริษัท			←→								สภจ./สภจ.
๔. จัดอบรม	๑๐๐ ราย	๒๐,๐๐๐		←→								สภจ./ภาคี
๕. ลงแปลง	๑๐๐ แปลง				←→							สภจ./ภาคี
๖. ขอใบรับรอง GAP	๑๐๐ ราย		←→									สภจ./ภาคี
ขั้นติดตามความก้าวหน้า												
๑. ติดตามความก้าวหน้ากิจกรรมที่ ล่าช้า และกิจกรรมที่มีปัญหา อุปสรรค												สภจ./สภจ.
๒. จัดทำรายงาน											←→	สภจ./สภจ.

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หลัก	สภาเกษตรกรจังหวัด / สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด
สนับสนุน	กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร และบริษัท คูโบต้า

ตัวชี้วัดโครงการ

Output

1. จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการอบรม (๑๐๐ ราย)
2. จำนวนกลุ่มเกษตรกร / องค์กรที่ขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรกับสภาเกษตรกรจังหวัด

Outcome

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถผลิตได้ตามมาตรฐาน GAP และใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพิ่มเฉลี่ยรายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่)
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถลดต้นทุนการผลิตได้เฉลี่ยรายละ ๒๐,๐๐๐ บาท (ไร่ละ ๒,๐๐๐ บาท)
3. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GAP (๘๐ ราย)

